

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ В ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

В статті розглядається підготовка майбутніх вихователів до фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах.

Ключові слова: *підготовка, майбутні вихователі, фізкультурно-оздоровча робота.*

Постановка проблеми. Місце освіти на сучасному етапі розбудови незалежної Української держави визначається чинниками: перехід до демократичної правової держави, до ринкової економіки, необхідність подолання відставання країни від світових тенденцій економічного і суспільного розвитку. Законодавчими органами держави України прийнято ряд документів, які включають в себе комплекс заходів щодо підвищення рівня української освіти — від дошкільної до вищої та підвищення кваліфікації. Особлива увага приділяється дошкільній освіті — початковій ланці в загальній системі навчання. Соціальне замовлення суспільства на педагога дошкільного освітнього закладу вимагає нових підходів до підготовки таких фахівців для роботи з дітьми дошкільного віку, що володіють уміннями проведення фізкультурно-оздоровчої роботи.

Аналіз досліджень та публікацій із проблеми. Проблеми професійної підготовки педагогів в різних аспектах досліджені у педагогічній літературі та дисертаційних дослідженнях. Окремими проблемами підготовки майбутнього педагога займалися О. А. Абдуліна, А. М. Алексюк (готовність до професійної діяльності), Ю. К. Бабанський (дидактична підготовка), Г. В. Беленька, А. М. Богущ, Т. І. Поніманська (підготовка майбутніх вихователів), Н. М. Буринська, С. У. Гончаренко, І. А. Зязюн, О. М. Пехота, І. П. Підласий, В. О. Сластьонін та багато інших науковців. Численними дослідженнями обґрунтовано позитивний вплив засобів фізичного виховання під час занять з

дошкільнятами, які мають різні відхилення у стані здоров'я: Е. С. Аветисов, Л. Н. Блудиліна, О. В. Давиденко, О. Д. Дубогай, В. А. Ільїн, Л. В. Шапкова.

Організаційно–методичні основи фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку сформували Е. С. Вільчковський; Н. Ф. Денисенко; Г. І. Ляшенко. Методика фізичного виховання постійно збагачується новими науковими дослідженнями з питань удосконалення окремих аспектів фізичної культури дітей, які сприяють формуванню та зміцненню здоров'я дітей старшого дошкільного віку. Питанням удосконалення діяльності дошкільних закладів присвячені роботи Е. С. Вільчковського, Н. Ф. Денисенко [3].

Проблемами удосконалення змісту підготовки фахівців дошкільної освіти в умовах неперервної освіти, різних аспектів фахового становлення майбутнього вихователя займаються Л. В. Артемова, Г. В. Беленька, А. М. Богуш, З. Н. Борисова, Е. С. Вільчковський, Н. В. Гавриш, Л. П. Завгородня, Н. Ф. Денисенко, О. Г. Кучерявий, І. О. Луценко, Н. В. Лисенко, М. А. Машовець, Г. О. Підкурманна, Т. І. Поніманська, Г. В. Сухорукова та інші.

Формування цілей статті. У статті розглядається спроба визначення основних механізмів підвищення якості професійної підготовки майбутніх вихователів до фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах. Проаналізувати наукові джерела з проблеми підготовки студентів до роботи в дошкільному закладі.

Виклад основного матеріалу. Основні засади державних документів про перебудову дошкільної освіти в Україні: Закон України “Про освіту”, “Державна Національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття)”, Національна програма “Діти України”, базовий компонент дошкільної освіти та Закон України “Про дошкільну освіту” а також Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту — проголошують новий погляд на виховання дошкільника, стверджуючи: в основі педагогічного процесу дитячого дошкільного закладу повинна стояти дитина, її неповторний внутрішній світ, психічне та фізичне здоров'я [5]. Таким

чином у законодавчих документах задекларовано тенденцію гуманізації системи дошкільного виховання, що спонукає вихователів до пошуку оптимальних шляхів гармонійного розвитку дитини.

Сучасний етап розвитку системи вищої освіти характеризується інноваційним пошуком найвагоміших важелів впливу на покращення якості фахової підготовки. Ми переконані, що підготовка вихователя дітей дошкільного віку до фізкультурно-оздоровчої роботи, маючи свою специфіку, ґрунтується на основних дидактичних закономірностях побудови процесу фахової підготовки у вищому навчальному закладі.

Враховуючи принципово нові вимоги до педагогічних кадрів, що полягають у мобільності професійної підготовки, особистісній реалізації, творчому вирішенні професійно-практичних проблем, ми можемо ствердно зазначити, що важливими завданнями підготовки майбутнього вихователя до фізкультурно-оздоровчої діяльності дітей дошкільного віку виступають:

- формування педагога дошкільного фаху як представника певної культури на основі засвоєння культурних здобутків людства та нації, в тому числі і професійно-оздоровчої культури, з високим рівнем духовних надбань, світоглядними позиціями, професійними, морально-етичними, оздоровчими поведінковими навичками і особистісними потребами та переконаннями у першочерговості реалізації оздоровчих завдань;

- оволодіння ним не стільки системою знань, фахових умінь і навичок, скільки уміннями їх творчо та оперативно реалізовувати у професійній діяльності, для того, щоб забезпечити сприятливі передумови для збереження та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку, впровадження в систему дошкільної освіти оздоровчої парадигми;

- формування потреби у самоактуалізації, професійному самовдосконаленні та самоосвіті задля компетентного вирішення оздоровчих завдань у царині дошкільної освіти.

Готовність до фізкультурно-оздоровчої роботи в ДНЗ становить базис фахової підготовки до педагогічної діяльності і потребує клопітких пошуків у створенні цілісної ефективної системи цієї підготовки. Враховуючи той факт, що кінцевою метою фахової підготовки є формування та розвиток особистості, не втрачає актуальності на сучасному етапі питання оволодіння майбутніми фахівцями певним професійним досвідом, що виступає метою і засобом навчання, результатом якого є розвиток суб'єктів навчального процесу та їх професійне становлення.

Фахова підготовка у вищій школі базується на ефективній побудові навчального процесу, забезпечуючи поступову трансформацію пізнавальної діяльності у професійно спрямовану. Готовність майбутнього фахівця до професійної діяльності оцінюється не лише результативністю фахового становлення, але й ефективністю особистісного зростання. Підготовка майбутнього фахівця у вищій школі реалізується у педагогічному процесі, що як відкрита, динамічна та саморозвиваюча система (цілісне утворення), включає в себе наступні складові компоненти:

- зміст підготовки відповідно до цілей, конкретних завдань та специфіки професійної кваліфікації цієї підготовки (зміст підготовки розглядається як мета та результат фахової підготовки у відповідності до освітньо-кваліфікаційного рівня);

- педагог як конструктор та організатор процесу навчання, розвитку і виховання майбутнього фахівця;

- педагогічний інструментарій – методи, прийоми, засоби навчальної взаємодії, організаційні форми навчання;

- суб'єкт навчання як активний учасник навчальної діяльності, результатом якої є особистісне оволодіння професійним досвідом та вміння його творчо застосовувати у майбутній діяльності [4].

Враховуючи активну позицію учасника навчальної взаємодії, безперечно можна сказати, що суть педагогічного процесу полягає у його бінарному характері, адже в ньому поєднується педагогічна діяльність викладача вищої школи та навчальна діяльність студента. А отже, дидактичний процес базується на взаємодії діяльності педагога та навчальної діяльності студента, управлінні викладачем пізнавальною діяльністю студента (доцільний вибір методів, засобів впливу та організаційних форм, оптимальна взаємодія) у відповідності до цілей фахової підготовки та її змісту [1].

Проте недостатньо дослідженими залишаються питання раціональної побудови процесу фізичного виховання протягом року, оптимального обсягу навантаження, особливостей підбору засобів, методів, особливості формування фізичних якостей, застосування різноманітних організаційних форм фізичного виховання у дітей з різними рівнями функціональних можливостей в умовах однієї групи ДНЗ. Відсутність застосування на практиці знань організації диференційованого підходу до дітей дошкільного віку з різними рівнями функціональних можливостей, відповідних рекомендацій організації занять, призводить до нераціональної організації і методики занять, невідповідності фізичного навантаження рівню їхньої психофізичної і фізичної підготовленості.

Узагальнюючи результати теоретичного аналізу, цілком очевидно, що основним механізмом удосконалення системи підготовки майбутніх фахівців з фізкультурно-оздоровчої роботи є активізація навчальної діяльності самого суб'єкта професійної підготовки, формування у нього прагнення до самостійного вибору мети, вміння брати відповідальність за власний вибір та його наслідки, проектування траєкторії власної навчальної діяльності, ефективність її реалізації з урахуванням особистісних потенційних можливостей, об'єктивної оцінки власних досягнень та корекція і регулювання власної пізнавальної діяльності. Це залежить, в першу чергу, від зовнішніх факторів мотивації активної навчальної діяльності кожного студента, а саме – від стратегічних цілей системи освіти,

суспільно-економічних вимог та особистості викладача вищої школи, його професіоналізму.

Koshel' V.M.

SOME ASPECTS OF PREPARATION OF FUTURE EDUCATORS ARE TO
ATHLETIC-HEALTH WORK IN PRESCHOOL ESTABLISHMENTS

In the article preparations of future educators are examined to athletic-health work in preschool educational establishments.

Key words: *preparation, future educators, athletic-health work.*

Використані джерела

1. Архипова С. Іміджеві та самоактуалізуючі характеристики у професійній діяльності педагога / Архипова С., Ніколаєску І. // Імідж сучасного педагога. – 2009. – № 2-3. – С. 33-34.
2. Богініч О.Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри. – К., 2001.
3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008.-428с.
4. Журавель В. І. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах. К., 2011.-71с.
5. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: Наук.-метод. посіб. / Наук. ред. Кононко О. Л. – К.: Ред. журн. „Дошкільне виховання”, 2003. – 243 с.
6. Педагогічний словник / За ред. М.Д. Ярмаченка. – К. : Педагогічна думка, 2001. – 363с.